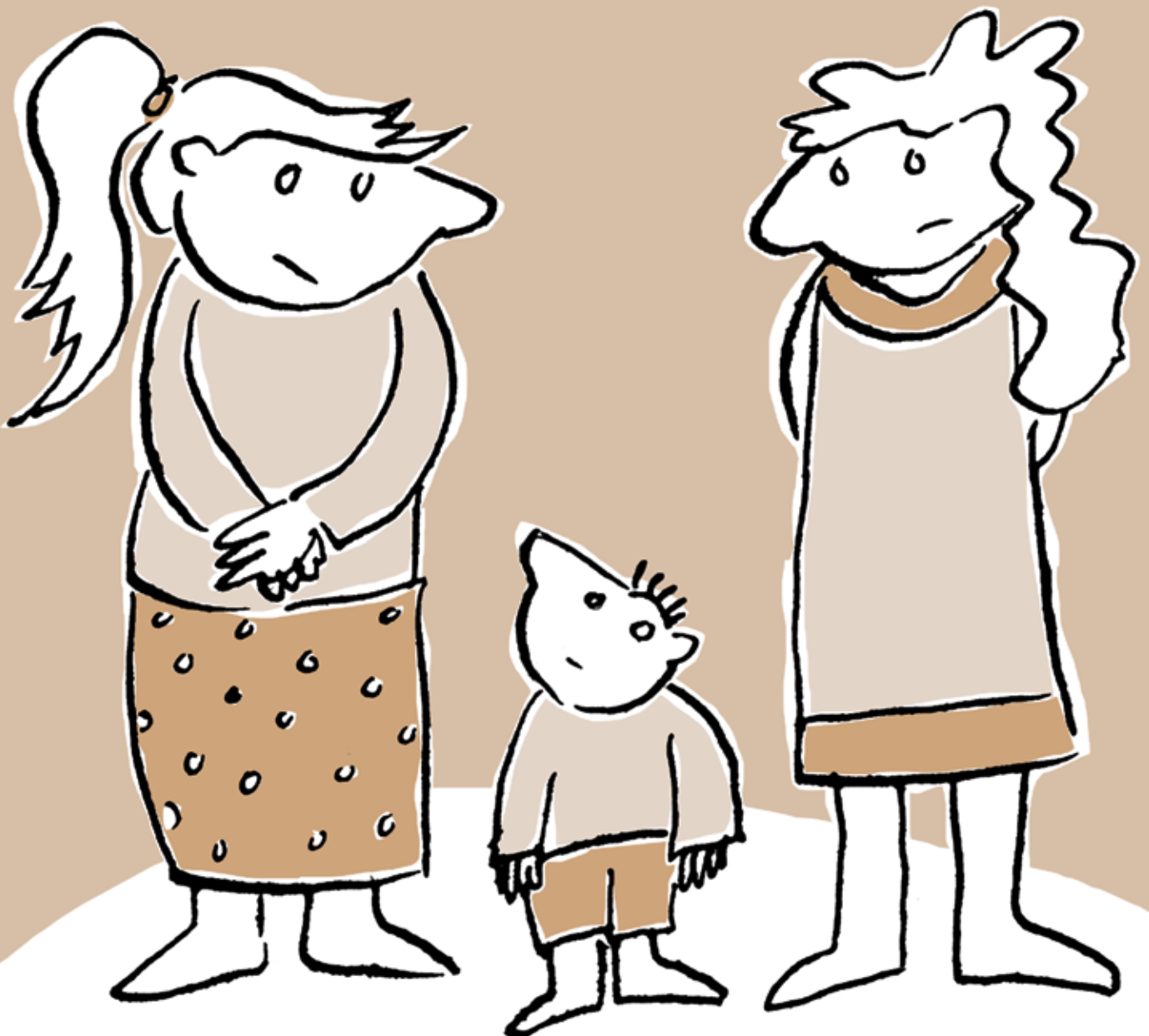

Mégis, kinek a gyermeke?

A béranyaság dilemmája

D1

Történet

Olvasd el önállóan a szöveget, majd emeld ki a lényegét!

Az esküvőn még minden rendben volt. Igaz, voltak apróbb problémák, de aztán az egész rendben lezajlott. Tulajdonképpen nem is akartak nagy esküvőt tartani, mondván, kevés a pénzük, de aztán a család hatására – „nekem is nagy lagzim volt, ilyen csak egyszer van az életben” – beadták a derekukat. Végül is teljesen jól sikerült minden, a nagypapa nem ivott többet a kelleténél, így a nagymamával sem veszték össze. Az együttélés nem volt idegen számukra, hiszen évek óta gyakorolták, nem látták hát esélyét annak, hogy a kézfogó után esetlegesen elhidegülnek egymástól. Apróbb összezörrenéseik voltak ugyan, de milyen kapcsolat az, ahol nincsenek, ráadásul ezeket mindig meg tudták beszélni.

Az első probléma akkor jelentkezett, mikor Éva hosszas próbálkozás után sem tudott teherbe esni. Nem igazán értették. Nagyon szerettek volna gyereket, régóta készültek is rá, tulajdonképpen csak azért nem próbálkoztak eddig, mert meg akarták várni, míg hivatalosan is férj és feleség lesznek. Évek óta gyűjtögettek, megvolt a kocsis, a lakás, és Ádámnak olyan munkája volt, hogy felesége hosszabb ideig nyugodtan otthon maradhatott volna egy, akár két gyerekkel is. Miután mindketten felvilágosult gondolkodásúak voltak, eszükbe sem jutott, hogy egymásban keressék a hibát. Persze eleinte elmismásolták a témát, egy kicsit húzták-halogatták is, hogy komolyan beszéljenek róla, de egy idő után már egyikük sem bírta tovább. Szakemberhez fordultak. Mindkettőjüket alaposan megvizsgálták. Jártak szexuálpszichológusnál, bár mindketten úgy érezték, erre istenigazából nincs is szükség, s mint kiderült, tényleg nem volt. A gond akkor jött, amikor megkapták az orvosi papírokat, s mellé hosszas szakszöveg után végre az egyszerű magyarázatot is. Nagyon nehéz volt elfogadni az elfogadhatatlant. Éva önmagát vádolta. Ádám csak hosszú hónapok türelmes és megértő ápolásával, beszélgetésekkel tudta helyrebillenteni felesége lelkiállapotát, ám sikerült. És amikor újra nyugodtan tudtak beszélgetni, megtalálták az egyszerű megoldást, melyet mindketten elfogadhatónak találtak. Ádám utánajárt a dolognak, megtudta a részleteket, érdeklődött az eljárásról, az árakról, a jogi háttérrel, egyszóval minden szóba jöhető körülményről. Mikor ezzel végzett, leültek és megbeszélték. Úgy döntöttek, belevágnak.

Először csak a pénzért csinálta. Nem áltatta magát, tökéletesen tisztában volt vele, hogy nem munkál benne semmilyen sorsjobbító, másokon segíteni akaró érzés. Persze szimpatikus volt neki a fiatal pár, leginkább a nő, de nem tudta elnézni nekik, hogy milyen gazdagok. Neki férje halála után csak egy lakás maradt jelzáloggal, meg egy kocsis, aminek részleteit még egy évig fizetnie kellett. Miután évek óta nem dolgozott, eszébe sem jutott, hogy régi szakmájában megpróbáljon elhelyezkedni. Persze utóbb belegondolva kissé lusta is volt, ekkor már belátta. Gábor nagyon jól keresett, ellátta őt mindennel, neki csupán arra volt gondja, hogy bevásároljon, mosson, főzzön, takarítson. Hetente kétszer elment aerobicra, járt szoláriumba, akkor találkozott a barátnőivel, amikor akart, egyszóval jól élt. Gábor még azt is felajánlotta, hogy fogadjanak bejárónőt, de ő ezt elutasította. Egyfelől szeretett háztartási munkát végezni, másfelől a lelkiismerete nem hagyta, hogy teljesen az újjazdagok gondtalan életét élje. Nem beszélve arról a néhány barátnőről, akik így éltek, aztán látta, mi lett belőlük...

Sűrűn jártak színházba, moziba – Lucia mindkettőt nagyon szerette –, találkoztak a barátokkal, látogatták a családot, tehát jól érezték magukat. Aztán jött az a részeg sofőr, fel-

szaladt a járdára és végleg elszakította őket egymástól. A kezdeti depresszióból kilábalva Lucia számot vetett az életével. Rájött, hogy valamit tennie kell. Megtapasztalta, milyen a szegénység. Férje után maradt ugyan pénz, de kiszámolta, hogy ez csak néhány hónapig tart ki, aztán nem tudta, mi lesz. És ekkor jött az egyik barátnő, és bemutatta neki azt a házaspárt, akiknek nem lehetett gyerekük. Megegyeztek az összegben, megtörtént a beültetés, aztán annak rendje és módja szerint a szülés. Nem is volt túlzottan fájdalmas. Persze mondták neki, hogy ez alkati kérdés is, úgy látszik hát, hogy ő ilyen alkatú. A csecsemőt megnézte ugyan, de végül is nem az ő gyereke volt, bár amikor a kezébe adták, érzett valami furcsát, amit addig még nem.

Utána már egyszerű volt minden. Az első pár ajánlotta őt a másodiknak, ugyanúgy lezajlott; higgadtan, érzelemmentesen, mint egy egyszerű üzlet, bár a második gyerek világra jötté után észrevette, hogy tovább tartja a karjában, és az a fura érzés is erősebb volt. Elhessegette magától az agya mélyéről feltörő gondolatot.

A harmadik gyereket már oda sem akarta adni a szülésznőnek. Olyan hirtelen tört rá az érzés, hogy maga is megijedt tőle.

Aztán elkezdett munkát keresni, hogy valamivel lefoglalja magát. Kiderült, hogy régi szakmájában nem is olyan nehéz elhelyezkednie. Még jól is érezte magát. Jól kereső, önálló, független nő volt. De valami hiányzott az életéből. Egyik este nem bírta tovább és bevallotta magának. Végül is, miért ne? Most már van elég pénze. Őt is egyedül nevelte fel az anyja, Gábor – az egyetlen férfi az életében – szintén csonka családból származott. Utánanézett a dolognak, és eltervezte. Nem akart más férfit. Tudta, hogy képtelen lenne rá. Lehet, hogy ódivatú a gondolkodásmódja, de nem érdekelte, mások mit mondanak. Neki egy férje volt, az ő emlékét fogja őrizni egész életében, ezzel tökéletesen tisztában volt. Már a nevet is kitalálta; ha fiú lesz, Gábor, ha lány, Gabriella. És rengeteget fog mesélni arról az emberről, aki az apjuk lehetett volna. Megtette az előkészületeket. A művelettel nem lesz semmi baja, hisz már háromszor végigcsinálta. Ugyanahhoz az orvoshoz ment, aki kitörő örömmel fogadta a gondolatot.

– Éppen ideje, hogy magának is szüljön egy gyereket! – mondta.

Aztán jött a megkeresés. A házaspár nagyon szimpatikus volt neki. Szimpatikusabb, mint az előző három. Nagyon sokáig vacillált, hiszen már a saját gyermekét szerette volna megszülni, de mikor találkozott és beszélgetett velük, más jutott az eszébe. Hisz ő még fiatal, azok ketten pedig annyira szeretnék! Aztán döntött. Még egyszer utoljára. Ki fogja bírni. Megállapodtak. Teljesen meglepődött magán. A férfi egészen tisztességes összeget ajánlott fel, de ő nem fogadta el. A terhesség hónapjaiban is többször találkozott velük. Ez is fura volt, az előzőeknek nem kereste a társaságát. Az egészségére is sokkal jobban vigyázott. Figyelt arra, hogy mennyit, mit eszik, s hogy az étteremben véletlenül se üljön dohányfüstös helyre. Este lefekvés előtt azon kapta magát, hogy a hasát simogatja és beszél a születendő gyermekhez. Szinte a sajátjának érezte. „Ez félig igaz is – gondolta –, hiszen a petesejt a sajátja.”

Aztán eljött a szülés napja.

A bíró fáradtan lépett ki a nagy, komor épületből. Fáradt volt, egyben szomorú. Nem tudta, mit gondoljon. Az ítélethirdetéskor az egyik nő zokogott. A másik szeméből folytak a könnyek. A férj bátorítón átölelte feleségét. „Bolond ez a világ – gondolta magában –, lehetett volna itt igazságos döntést hozni?” Mindkét felet tökéletesen megértette. Nem ítélte el a béranyát sem gondolkodásáért, bár elsőre szó nélkül ellene szavazott volna. Aztán megismerte a gondolatait. Az érzéseit. A történetét. És tisztában volt vele, hogy borzalmas lesz ezt végigcsinálnia. Nagyon sok egyeztető tárgyalás volt az ítéletig. A felek nem gyűlölték egymást, sőt! Többször találkoztak. A férj és a feleség is megértette a másik érveit, de annyira szerettek volna gyereket. Aki csak az övék! Az ügyvédek is próbálkoztak. A bíró

egyszer véletlenül kihallgatott egy beszélgetést Lucia és az ügyvédje között. Innen tudta meg, hogyan kellett talpra állnia férje halála után, milyen változások mentek végbe benne előző életéhez képest. Nem volt kétsége; tökéletes anyja lehetne a gyerekeknek. Csak úgy, mint a másik. Miért van az, hogy a természet ilyen módon bánik az emberekkel?

Már az elején tudta, hogy itt nem lehet salamoni döntést hozni. A törvény betűi viszont tiszták, nem lehet ellenük semmit tenni. Elgondolkodott azon, ha más jogi rendszer lenne az országban, tegyük fel, egy esküdtszék, az kinek ítélte volna a gyereket? Egy biztos; nem lettek volna könnyű helyzetben. De itt nem volt esküdtszék. Csak a törvénykönyv, meg ő, akinek ítéletet kellett mondania. Borzalmas volt. Azt is tudta, hogy az ítélet kedvezményezettje sem fogja jól érezni magát még nagyon hosszú ideig.

Aztán az jutott eszébe: ha nem a törvény szavára kell hallgatnia, hanem neki kell döntenie egyedül, egy személyben, vajon hogyan döntött volna? Megborzongott a gondolattól. Aztán megnyugodott; hiszen végül is a paragrafusok szerint járt el, de ettől elszégyellte magát. Nem foghat mindent a törvény betűire. A saját érzéseit nem rejtheti el cikkelyek és egyéb jogi formulák mögé.

Nagyot sóhajtott, majd továbbment az úton.

A várost bevonta az alkony, és lassan szállingózni kezdett a hó...

